

ΑΠΙΘΑΝΟΙ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΟΙ

Το σχολείο μας

29^ο Δημοτικό Σχολείο
Λάρισας

Μάρτιος 2022

Έτος 2, τεύχος 5

Η εφημερίδα της Στ1 τάξης

Το έθιμο του <<Μάρτη>>

<<Το παγκάκι της φιλίας>>

Με την καθοδήγηση της δασκάλας μας και της κυρίας των Εικαστικών "βάλαμε χρώμα" και "δώσαμε ζωή" σε ένα παγκάκι ομορφαίνοντας το προαύλιο του σχολείου μας. Το παγκάκι αυτό το ονομάσαμε "Το παγκάκι της Φιλίας" και ο ρόλος του είναι πολλαπλός. Στόχο έχει να βοηθήσει τα παιδιά να κοινωνικοποιηθούν, να λύνουν τις διαφορές τους καθισμένοι σε αυτό συζητώντας, να μη μένει κανένα παιδί μόνο του στο διάλειμμα και να χρησιμοποιείται από όσους θέλουν να γίνουν φίλοι. Η δράση υλοποιήθηκε στα πλαίσια της Πανελληνίας Ημέρας κατά της σχολικής βίας και του εκφοβισμού (6 Μαρτίου).

Από τη 1η ως τις 31 του Μάρτη, τα παιδιά φορούν στον καρπό του χεριού τους ένα βραχιολάκι, φτιαγμένο από στριμμένη άσπρη και κόκκινη κλωστή, τον Μάρτη ή Μαρτιά. Σύμφωνα με τη λαϊκή παράδοση, ο Μάρτης προστατεύει τα πρόσωπα των παιδιών από τον πρώτο ήλιο της Άνοιξης, για να μην καούν. Τον φτιάχνουν την τελευταία μέρα του Φλεβάρη και τον φορούν την πρώτη μέρα του Μάρτη, πριν βγουν από το σπίτι.

Τον «Μάρτη» τον βγάζουν στο τέλος του μήνα, ή τον αφήνουν πάνω στις τριανταφυλλίες όταν δουν το πρώτο χελιδόνι, για να τον πάρουν τα πουλιά και να χτίσουν τη φωλιά τους ή τον καίνε με το αναστάσιμο φως του Πάσχα.

«Μάρτης» ή «Μαρτιά» είναι ένα πολύ παλιό έθιμο, το οποίο πιθανότητα έχει ρίζες στην Αρχαία Ελλάδα, και συγκεκριμένα στα Ελευσίνια Μυστήρια, όπου έδεναν μια κλωστή (την Κρόκη) στο δεξί τους χέρι και το αριστερό τους πόδι. Ο Μάρτης πήρε το όνομα του από το λατινικό όνομα του θεού Άρη (Mars = Άρης). Το έθιμο εκτός από την Ελλάδα, υπάρχει και σε άλλες χώρες, κυρίως στα Βαλκάνια. Στην Αλβανία (ονομάζεται Βερόρε) στη Βόρεια Μακεδονία (Μαρτίνκα) στην Μολδαβία (Μαρτσισόρ) και στην Κύπρο (Μαρτουί ή Μάρτης)

Στη Βουλγαρία την πρώτη ημέρα του Μάρτη, φορούν στο πέτο τους στολίδια φτιαγμένα από άσπρες και κόκκινες κλωστές που αποκαλούνται Μαρτενίτσα.

Στη Ρουμανία υπάρχει ένας μύθος που λέει ότι ο Θεός – Ήλιος μεταμορφώθηκε σε νεαρό άνδρα και κατέβηκε στη Γη για να πάρει μέρος σε μια γιορτή. Τον απήγαγε, όμως, ένας δράκος, με αποτέλεσμα να χαθεί και να βυθιστεί ο κόσμος στο σκοτάδι. Μια ημέρα ένας νεαρός, μαζί με τους συντρόφους του σκότωσε το δράκο και απελευθέρωσε τον Ήλιο, φέροντας την άνοιξη. Ο νεαρός έχασε τη ζωή του και το αίμα του έβαψε κόκκινο το χιόνι. Από τότε, συνηθίζεται την 1η του Μάρτη όλοι οι νεαροί να πλέκουν το Μάρτη (Μαρτισόρ στα Ρουμάνικα), με κόκκινη κλωστή που συμβολίζει το αίμα του νεαρού άνδρα και την αγάπη προς τη θυσία και άσπρη που συμβολίζει την αγνότητα.

(Θεοδώρα - Μαρία-Νικολέτα-Χαρά)

Καθαρά Δευτέρα

Η Καθαρά Δευτέρα είναι μια κινητή γιορτή, η οποία δηλώνει το ξεκίνημα της Σαρακοστής αλλά και την λήξη των Αποκριών. Η Καθαρά Δευτέρα φημίζεται για την λαγόνα, τον χαλβά, το τουρσί και τα θαλασσινά. Η Καθαρά Δευτέρα ονομάστηκε έτσι για οι Χριστιανοί <<καθαρίζονταν>> σωματικά αλλά και πνευματικά! Κύρια έθιμα σε όλη την Ελλάδα είναι το πέταγμα του χαρταετού, αλλά και το <<Γαϊτανάκι>, έθιμο που έφεραν από τη Μικρά Ασία οι πρόσφυγες (Κωνσταντίνος)

Ο χαρταετός

Ο χαρταετός είναι μια ελαφριά κατασκευή, σκοπός της οποίας είναι να πετά με τη βοήθεια του αέρα. Ο χαρταετός κρατιέται από αυτόν που τον πετά μέσω της καλούμπας, ενός λεπτού σχοινού.

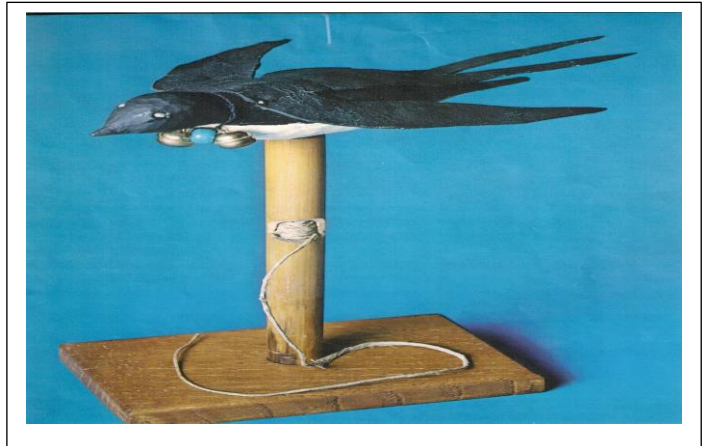
Πιστεύω πως όλοι έχουν πετάξει την Καθαρά Δευτέρα έναν χαρταετό. Γιατί τον πετάμε όμως, αυτή τη μέρα!

Σύμφωνα με αρχαίες θεωρίες το πέταγμα δηλώνει την κάθαρση της ψυχής μετά το ξεφάντωμα της Αποκριάς. Οι χριστιανοί, πιστεύουν ότι το πέταγμα του αετού συμβολίζει το ανθρώπινο πνεύμα, που είναι πλασμένο για να πετά στα ουράνια. Με αυτόν τον τρόπο είναι σαν να ερχόμαστε πιο κοντά στον Θεό. Είναι δημοφιλής σήμερα στην Κίνα, στην Ιαπωνία, στην Ινδία, στην Ταϊλάνδη και στο Αφγανιστάν. (Κωνσταντίνα)

ΧΕΛΙΔΟΝΙΣΜΑΤΑ

ΤΑ ΚΑΛΑΝΤΑ ΤΗΣ ΑΝΟΙΞΗΣ

Τα χελιδονίσματα είναι ρυθμικά τραγουδάκια που έλεγαν τα μικρά παιδιά την 1η του Μάρτη. Γυρνούσαν από σπίτι σε σπίτι και κρατούσαν ένα ξύλινο ομοίωμα χελιδονιού για να γιορτάσουν τον ερχομό της άνοιξης και των χελιδονιών. Οι νοικοκυρές τους έδιναν αυγά.

Το έθιμο αυτό, που έχει τις ρίζες του στην αρχαιότητα, αναβίωσαν τα παιδιά της Β΄ τάξης. Κρατώντας χάρτινα χελιδόνια μας τραγούδησαν

Ήρθε ήρθε χελιδόνα
ήρθε και άλλη
μεληδόνα
κάθισε και λάλησε
και γλυκά κελάδησε:
Μάρτη, Μάρτη μου
καλέ,
και Φλεβάρη φοβερέ
κι αν φλεβίσεις κι αν
τσικνίσεις
καλοκαίρι θα μυρίσεις
Κι αν χιονίσεις κι αν
κακίσεις
πάλιν άνοιξη
Α' αναίσεις

Ο χαλβάς

Ο χαλβάς αποτελεί ένα από τα πιο θρεπτικά γλυκίσματα της Σαρακοστής και όχι μόνο. Πολλοί τον έχουν συνδέσει με την Καθαρά Δευτέρα, μπορεί όμως να καταναλωθεί οποιαδήποτε μέρα του χρόνου. Η ονομασία του προέρχεται από την αραβική ρίζα hulw (χαλβά) που σημαίνει γλυκό. Τον συναντούμε σε διάφορες χώρες της Μεσογείου και της Ανατολής και στην Ελλάδα διαδόθηκε από πρόσφυγες της Σμύρνης (χαλβατζήδες πρόσφυγες) όπου πουλούσαν χαλβάδες σε μικρές παράγκες. Για τους Έλληνες ο χαλβάς αποτελεί ένα από τα σαρακοστιανά γλυκά τους και ιδίως η παραλλαγή που φτιάχνεται με ταχίνι και πωλείται σε μορφή κυλίνδρου ή παραλληλεπιπέδου. Το είδος αυτό του χαλβά ονομάζεται Μακεδονικός Χαλβάς. Πωλείται με το βάρος του και κυκλοφορεί στο εμπόριο σκέτος, με σοκολάτα ή με καρύδια. Ωστόσο, υπάρχουν τουλάχιστον πέντε ή έξι παραλλαγές του χαλβά στην Ελλάδα (Θεοδώρα - Μαρία-Νικολέτα-Χαρά)

Η λαγάνα

Το έθιμο της λαγάνας παρέμεινε αναλλοίωτο ανά τους αιώνες και συνηθίζεται να παρασκευάζεται με μεράκι από τον αρτοποιό της γειτονιάς, τραγανή λαχταριστή και σουσαμμένα και καταναλώνεται κατά την Καθαρά Δευτέρα. (Λάουρα - Μαργαρίτα)

ΚΡΥΠΤΟΛΕΞΟ

Σ' αυτό το κρυπτόλεξο υπάρχουν 10 κρυμμένες αποκριάτικες λέξεις. Μπορείς να τις βρεις; Προσοχή! Υπάρχουν και διαγώνιες λέξεις!

X	A	Λ	B	A	Σ	Γ	B	Z	K	Δ	O
K	A	P	N	A	B	A	Λ	I	Σ	Λ	M
N	Π	P	B	K	O	M	Φ	E	T	I	Θ
Λ	O	Y	T	B	X	T	Σ	Δ	O	Γ	Σ
A	K	Θ	E	A	B	H	Λ	I	Λ	E	A
Γ	P	O	Ξ	Ω	E	T	Δ	Z	H	Π	P
A	I	H	Y	O	A	T	Ω	Ξ	Φ	Z	A
N	E	Θ	Σ	Λ	P	Ψ	O	Λ	E	Λ	K
A	Σ	P	Λ	Ψ	O	H	Y	Σ	O	Φ	O
E	I	Ψ	M	K	B	Y	M	Θ	A	X	Σ
Ξ	Π	Φ	Ω	Γ	Ξ	Δ	M	I	N	Y	T
Σ	E	P	Π	A	T	I	N	A	T	M	H

Οι λύσεις των αιγιμάτων του προηγούμενου τεύχους

- βροχή
- ηλεκτρική κουζίνα
- κάστανο
- λύκος
- χαρταετός
- θάλασσα
- αέρας
- μολύβι

- κεφάλι
- στόμα
- πόρτα
- αράχνη
- χρυσόψαρο
- το <<η>>
- το σύκο

- Πως σε λένε;

- Πασχαλιά

- Γιατί;

- Επειδή γεννήθηκε το Πάσχα.

- Εγώ γεννήθηκα Καθαρά Δευτέρα.

- Πως σε λένε;

- Χαλβά

<<25^η Μαρτίου>>

Την 25^η Μαρτίου γιορτάζουμε την έναρξη της επανάστασης των Ελλήνων μετά από 400 χρόνια σκλαβιά από τους Τούρκους. Συγκεκριμένα η επανάσταση ξεκίνησε στην Μολδοβλαχία (σημερινή Ρουμανία) με αρχηγό τον Αλέξανδρο Υψηλάντη. Στην Ελλάδα ξεκίνησε από την Πελοπόννησο στα Καλάβρυτα και συγκεκριμένα στην Αγία Λαύρα όπου ο Παλαιών Πατρών Γερμανός ύψωσε κρυφά την επαναστατική σημαία. Η ημερομηνία επιλέχθηκε λόγω της θρησκευτικής γιορτής (Ευαγγελισμός της Θεοτόκου) .(Λέντιον, Βίκτορας)

Μου ξανάρχονται ένα ένα χρόνια δοξασμένα
να 'τανε το 21 να 'ρθει μια στιγμή
Να πολεμάω τις μέρες στα κάστρα
και το σπαθί μου να πιάνει φωτιά
(Στίχοι από γνωστό τραγούδι-Κων/νος)

Ο ξεσηκωμός των υπόδουλων Ελλήνων κατά του Οθωμανού δυνάστη για ελευθερία και αυτοδιάθεση το 1821, υπήρξε το πιο σημαντικό γεγονός στην ιστορία της Νεώτερης Ελλάδας.

Βρες δώδεκα ήρωες της ελληνικής επανάστασης

Υ	Δ	Τ	Ζ	Μ	Α	Ν	Τ	Ω	Β	Μ	Ε	—
Μ	Ι	Α	Ο	Υ	Λ	Η	Σ	Χ	Γ	Χ	Μ	
Σ	Α	Σ	Σ	Ε	Λ	Φ	Α	Π	Α	Π	Γ	
Θ	Κ	Μ	Π	Ο	Τ	Σ	Α	Ρ	Η	Σ	Ι	
Ζ	Ο	Κ	Α	Ν	Α	Ρ	Η	Σ	Λ	Α	Ο	
Ο	Σ	Γ	Ξ	Λ	Κ	Ξ	Ζ	Ν	Π	Ψ	Β	
Ω	Λ	Υ	Ψ	Η	Λ	Α	Ν	Τ	Η	Σ	Χ	
Σ	Η	Ν	Ω	Ρ	Τ	Ο	Κ	Ο	Λ	Ο	Κ	
Μ	Α	Κ	Ρ	Υ	Γ	Ι	Α	Ν	Ν	Η	Σ	
Σ	Η	Λ	Α	Χ	Ι	Μ	Ο	Ρ	Υ	Α	Μ	
Μ	Π	Ο	Υ	Μ	Π	Ο	Υ	Λ	Ι	Ν	Α	
Κ	Σ	Η	Κ	Α	Κ	Σ	Ι	Α	Ρ	Α	Κ	

(Οι κρυμμένες λέξεις: ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗΣ, ΚΑΝΑΡΗΣ, ΜΠΟΥΜΠΟΥΛΙΝΑ, ΜΑΝΤΩ, ΚΑΡΑΙΣΚΑΚΗΣ, ΔΙΑΚΟΣ.ΠΑΠΑΦΛΕΣΣΑΣ. ΥΨΗΛΑΝΤΗΣ. ΜΑΥΡΟΜΙΧΑΛΗΣ. ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗΣ.ΜΙΑΟΥΛΗΣ. ΜΠΟΤΣΑΡΗΣ)